

BULLETIN

Společnosti Otokara Březiny

66

Jaroměřice nad Rokytinou
SRPEN 2015

Úryvky z Eseje Otokara Březiny Oslnění svobody

Každým překonáním bolesti, dobytím nové pravdy, ukončeným dnem lásky, každým pohledem na věci, které jsme uviděli naposled v tomto životě, roste v nás pocit duchovní svobody. Nemáme bezpečnější míry svého vzestupu nad toto svědectví o klesajícím tlaku kosmické tíže na naši duši. Nikdy duch náš nepracuje jasněji, uvědoměleji, v bezpečnějším a smělejším logickém letu; nikdy smysly naše nevnímají pozemské věci s tak jitrní svěžestí a rosou, v čistší a jižnější atmosféře, která ukazuje každou linii s určitostí tak oslňující, že se zdá až měnit obvyklou tvářnost věcí a dává nám je pociťovat s chvěním. Není v těchto okamžicích ani určité, slovy vymežitelné radosti ani bolesti, ale hvězdná rovnováha jejich, vědomí bezpečnosti, síly a vlády, slunečné bezvětří klidu a krásy.

Tak celý svět kolem nás po tisíciletí svou krásou dává nám znamení o světě sjednocení a pokoje, po němž prahnou srdce. A ačkoli náš rozum a naše zkušenost pozemská ukazuje nám mír jako říši smrti a obraznost ztrácí veškeré napětí ve světě, v němž není už boje a vítězství, naše srdce nepřestává věřit v jeho skutečnost, mocnější nežli veškerá skutečnost smyslů.

Den po dni vrací se slunce a zpívá svůj chvalozpěv životu, vlhké rty listí a květů každým jarem šeptají jako v tichém smíchu, chystajícím překvapení dětem země. Veškerá minulost, stále přítomná, odhaluje se nám každým poznáním, jež nám připravují kameny, vody, tvorstva, světy nad námi, jako by tajemná ruka obracela před námi listy knihy, v níž zaznamenány jsou veškeré minulé i budoucí dějiny naše, a dávala nám čísti vždy znova první jejich stránky, abychom porozuměli čtení následujícímu. Čteme a zastavujeme se pojednou v úžase, v němž ohlašuje se pro každého z nás druhé zrození naše na zemi; náhlé oslnění jistoty, že duch náš vystupuje z řádu věcí pozemských a stojí zapjat v řádu světa vyššího. V řádu pozemském že jest jeho cestou boj řízený spravedlností, ale v řádu vyšším poznání a mír, jehož sladkost a síla přesahuje všechna podobenství, jimiž si pomáhá ubohé lidské slovo, aby vyjádřilo nevyjádřitelné. Ale i tu tušíme v závratí, že i tento mír je nejvyšší činností ve všech světech.

Písemnosti ze života Otokara Březiny v Archivu Masarykovy univerzity - II

O nových objevech písemných dokumentů týkajících se Otokara Březiny v Archivu Masarykovy univerzity jsme Vás již informovali v Bulletinu č. 64 vydaném v srpnu 2014.

Šlo o dopis Otokara Březiny z roku 1909 Františku Chudobovi, jeho žádost o dovolenou, kterou adresoval Zemské školní radě dne 23. června 1920, a telegram, Březinovo blahopřání k promoci Miroslavu Křivému, jehož otec, lékař v Nové Říši byl blízkým přítelem Otokara Březiny. Miroslav Křivý byl promován (MUDr.) 20. 4. 1920. Řádným profesorem psychiatrie a neurologie na LF v Brně byl už od roku 1937, ve studijním roce 1938/1939 byl děkanem fakulty.

V poslední době vyhledal PhDr. Jiří Pulec další archiválie, takže je možno odborné veřejnosti poskytnout úplnější přehled o dokumentech v archivu, které nám přibližují dobu a události z Březinova života. Zpřístupněné dokumenty se týkají jednání o Březinově profesuře na filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Bohatá korespondence dokládá úsilí směřující k udělení Nobelovy ceny Otokaru Březinovi v letech 1925, 1928 a 1929 zejména ze strany Arne Nováka a prof. Františka Chudoby, ale též péči a zájem Ministerstva zahraničních věcí a Vyslanectví Republiky Československé ve Stockholmu o příznivé posouzení návrhu. K tomuto tématu je v archivu 90 stran listinných dokumentů. Stylisticky vytríbené a lidsky hřejivé myšlenky nacházíme v blahopřání děkana filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně Otokaru Březinovi k šedesátým narozeninám. V akademickém roce 1928 - 1929 byl děkanem profesor Antonín Beer, spoluzakladatel filozofické fakulty a brněnské germanistiky.

Originál závěti Otokara Březiny je přístupný veřejnosti ve stále expozici v muzeu. Její opis datovaný dnem 28. března 1929 je v archivu MU. Dědici svého jmění ustanovil Matěje Lukšů, ředitele měšťanských škol dívčích v Jaroměřicích nad Rokytnou a okresního školního inspektora a profesora Emanuela Chalupného. Knihovně Masarykovy univerzity v Brně byla odkázána část knihovny. V akademickém roce 1928 - 1929 byl rektorem univerzity Otomar Völker, který písemnost přeposlal na děkanství filozofické fakulty.

Dokumenty k nepřijetí profesury na filosofické fakultě.

Na svém jednání se profesorský sbor filosofické fakulty dne 14. listopadu 1922 na návrh Novákův usnesl, že požádá ministerstvo školství o stanovisko k této věci (to bylo nutné, protože Březina nebyl habilitován, což bylo jinak podmínkou profesury) a „v kladném případě aby zahájeno bylo přímé jednání s Březinou samotným“ [čistopis zápisu je datován 18. listopadu 1922]. Jak známo, Otokar Březina profesuru odmítl z osobních důvodů.

V „Protokolu o sedění profesorského sboru filosofické fakulty Masarykovy university“ [16. I 1923] se v bodu 2 uvádí, že bylo jednáno o profesuře básníka Otokara Březiny. „Prof. Novák referuje o jednání s básníkem a uvádí jeho důvody, pro které myslí, že nemůže v dohledné době věnovati se tomuto úkolu“. Jiří Pulec se domnívá, že text usnesení,

„až se bude jednati o to, aby byl někdo za své zásluhy duchovní na Moravě poctěn odměnou fakulty, aby to byl Březina“, čteno mezi řádky znamená, že se tehdy uvažovalo o čestném doktorátu. Proč k tomu nakonec nedošlo a v roce 1925 se stal prvním doktorem MU Leoš Janáček (rovněž z iniciativy Arne Nováka), těžko říci. Možná k tomu přispěla neochota O. Březiny k veřejným poctám, nebo šlo o jistou „dělbu“, doktorát dostane Janáček a ve stejnou dobu bude Březina navržen na Nobelovu cenu.

V „Zápise o schůzi sboru profesorského filosofické fakulty Masarykovy university v Brně konané dne 26. února 1923“ v bodu 2 je uvedeno, že děkan prof. Novák „čte odpověď básníka Otokara Březiny na pozvání fakulty.“

K návrhům na udělení Nobelovy ceny.

Cenným zdrojem podložených informací k návrhům na udělení Nobelovy ceny za literaturu a k jejím laureátům je monografie Josefa B. Michla *Laureatus laureata. Nositelé Nobelovy ceny za literaturu 1901 - 1994 a čeští kandidáti*. Vydalo nakladatelství Arca Jimfa, Třebíč v roce 1995. Zájemcům lze tuto publikaci jednoznačně doporučit. Autor, prof. PhDr. Josef B. Michl, CSc. (1918-2001) působil na filosofické fakultě v Brně, překládal českou lyriku do norštiny a švédštiny. Podílel se na kodifikování výuky moderní nordistiky u nás. Viz laudatio Miluše Juříčkové na <https://digilib.phil.muni.cz/handle/11222.digilib/106004>.

O Nobelově ceně za literaturu rozhoduje Švédská akademie ve Stockholmu. Vychází z návrhů, které shromažďuje její Nobelovský komitét. Poradcem pro slovanské literatury byl Alfred Jensen, od roku 1922 pak stálý sekretář Švédské akademie, švédský slavista Anton Karlgren.

V letech 1901 - 1938 byli navrženi na Nobelovu cenu za literaturu Jaroslav Vrchlický, Josef Svatopluk Machar, Otokar Březina, Alois Jirásek a Karel Čapek. V roce 1984 byla Nobelova cena za literaturu udělena Jaroslavu Seifertovi. Úplnou dokumentaci našli badatelé v knihovně Nobelova institutu ve Stockholmu.

Mnoho cenných informací k návrhům na udělení Nobelovy ceny Otokaru Březinovi, najde vážný zájemce v rozsáhlé dvoudílné monografii BŘEZINA, Otokar. *Korespondence*. Ed. Petr Holman. Vyd. 1. Brno: Host, 2004, s. 871-1815, která je cenná nejen publikovanými dopisy O.Březiny, systematicky chronologicky uspořádanými, z nichž některé jsou zveřejněny poprvé, ale též zasvěcenými obsáhlými redakčními poznámkami editora Petra Holmana. K otázce počtu nominací čteme na straně 1039, připomenutí diskuze o vhodném kandidátovi na Nobelovu cenu z let 1920-1921 ("Březina či Jirásek?") najdeme na stranách 1309-1310.

Březinovy dopisy Anně Pammrové (dopisy č. 1051, 1065) a Arnu Novákovi (č. 1279, 1866) obsahují jeho odmítající postoj k Nobelově ceně. Byl navrhován celkem osmkrát, poprvé v roce 1916 profesorem Arne Novákem, který svůj návrh zopakoval v letech 1917, 1918 a 1921. Návrh z roku 1920 by si zasloužil ověření v uvedené knihovně a zjištění podrobností. V roce 1925 podalo návrh z podnětu děkana Arna Nováka šest profesorů filozofické fakulty MU. V návrhu psaném ve francouzštině, který má 5 stran, uvádí prof. Arne Novák myšlenky z předchozích podání (k tomu viz Josef B. Michl, *Laureatus laureata*, str. 362-363.)

Návrh poslal děkan Arne Novák Ministerstvu zahraničních věcí (čj. 1116/25, stejné znění bylo užito i v roce 1928, jak vyplývá z ručně psaných poznámek). Vyslanectví ve Stockholmu v dopise z 3. února 1925 potvrzuje příjem návrhu "a sděluje, že jej neprodleně předalo do rukou stálého sekretáře Švédské Akademie Dr. E. A. Karlfeldta." Je připojeno potvrzení Dr. Karlfeldta o převzetí návrhu. Dále v dopise sdělují důvěrné informace, mj., že nikdo ze členů Nobelova komitétu „neovládá českého jazyka, jsou vázáni ve svém soudu na elaborát

přiděleného znalce slovanských jazyků, prof. slavistiky v Kodani, dr. Antona Karlgrena." „...také členům komitétu dlužno zaslati přílohy /překlady básní a cizojazyčné studie/ v době do nejkratší/"

Děkan Arne Novák psal dopisy členům Nobelovy komise a zajistil zaslání knih s překlady Březinových básní, knih Tschechische Anthologie, P.Selver, O. Březina (v angličtině) a výtisků Slavonic Reviewe s článkem o Březinovi. Též žádal dopisem o podporu dr. Adolfa Stendera Pedersena, učitele slovanských jazyků v Götteborgu a dr. J. A. Lundella, předsedu Švédsko-Československé společnosti. V dopise z 12. února 1925 děkuje ředitel Nobelovy knihovny Arne Novákovi za zaslání 4 knih.

Z pohledu dnešních obchodních postupů a finančních toků je zajímavé, že prof. Novák se obrátil na brněnská knihkupectví Fr. Karafiát a Arnošt Píša, která zaslala požadované knihy do Stockholmu, účty ve výši celkem 388 Kč a 50 hal uhradilo Ministerstvo školství a národní osvěty.

V roce 1928 a 1929 podali návrh společně profesori filozofických fakult univerzit v Brně, Praze a Bratislavě, resp. návrh profesorů brněnské univerzity byl podpořen profesory literatur z Karlovy univerzity a Univerzity Komenského. Za bratislavskou Univerzitu Komenského jsou podepsáni prof. Josef Hanuš, prof. Albert Pražák a prof. Frank Wollman. V roce 1929 podepsalo návrh 27 profesorů, podán byl 25. ledna 1929.

Samostatnou úvahu si zaslouží Březinovo odmítání myšlenky přijetí Nobelovy ceny. Zde prozatím jen citujeme z dopisu Arnu Novákovi ze 17. ledna 1918 (Korespondence, dopis č. 1279):

„... V článku činí se zmínka o mé kandidatuře na Nobelovu cenu. Necítím se vnitřně oprávněn, abych mohl přijmouti tuto cenu, a musil bych ji odmítnouti, i kdyby snad proti očekávání byla mi přiřknuta. Na místech, kde stojím, nemůže mi svět už ničeho dáti. Všechny dary a pocty byly by mi jen marným utrpením a tíží. Co má snad ještě říci národu svému a všem bratřím, mohu říci jen jako dosud: svoboden vnitřně, bez závazků k mocím tohoto světa, poslušen jedině svého vnitřního hlasu."

Zápis z jednání profesorského sboru filosofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně z 18. listopadu 1922. Děkan Arne Novák poté zjišťoval na ministerstvu, zda může být O. Březina profesorem, i když nebyl habilitován.

Chudoba/, přijat.

VII. Prohlášení fakulty o koupi galerie Skutetského /návrh dra.

Arne Nováka/, schváleno:

VIII. Návrh prof. Haškovec na apláčení lektorského honoráře lektorům v měsíčních aplátkách. Přijato.

IX. Stanovisko sboru v otázce kolika hodinému kolokviu má se rovnati vyavědění seminární /ref. prof. Haškovec/. Schválen návrh Haškovec.

X. O otázce započítání publik do minimálního počtu povinných hodin přednáškových /ref. prof. Arne Novák/. Schválen návrh Novák.

XI. Žádost slečny Olgy Krakovské, posluchačky, o započtení semestrů. Vyřizeno příznivě.

XII. Volba zástupce do sboru komise Společnosti národů. Delegován Chudoba.

XIII. Otázka pokládání živnosti fotografické za řemeslnou. /ref. prof. Chudoba/. Schváleno:

XIV. Volné návrhy:

1. Po referátě Novákově schváleno, aby děkan se informoval u ministratva, zda by návrh sboru, aby ^{Novák} Březina pověřen byl úřadem profesora při filosofické fakultě, došel schválení a v kladném případě aby zahájeno bylo přímé jednání s Březinou samotným.

2. Přijat návrh Součkův, aby pořádaný byly vědecké přednášky Matice Moravské spolu s fakultou filosofickou.

3. Žádost děkanství o dotaci na publikační činnost za rok letošní i loňský. Usmeseno, aby Novotný se informoval, co bylo na tuto publikační činnost povoleno, i aby vypracoval program pro redakční radu.

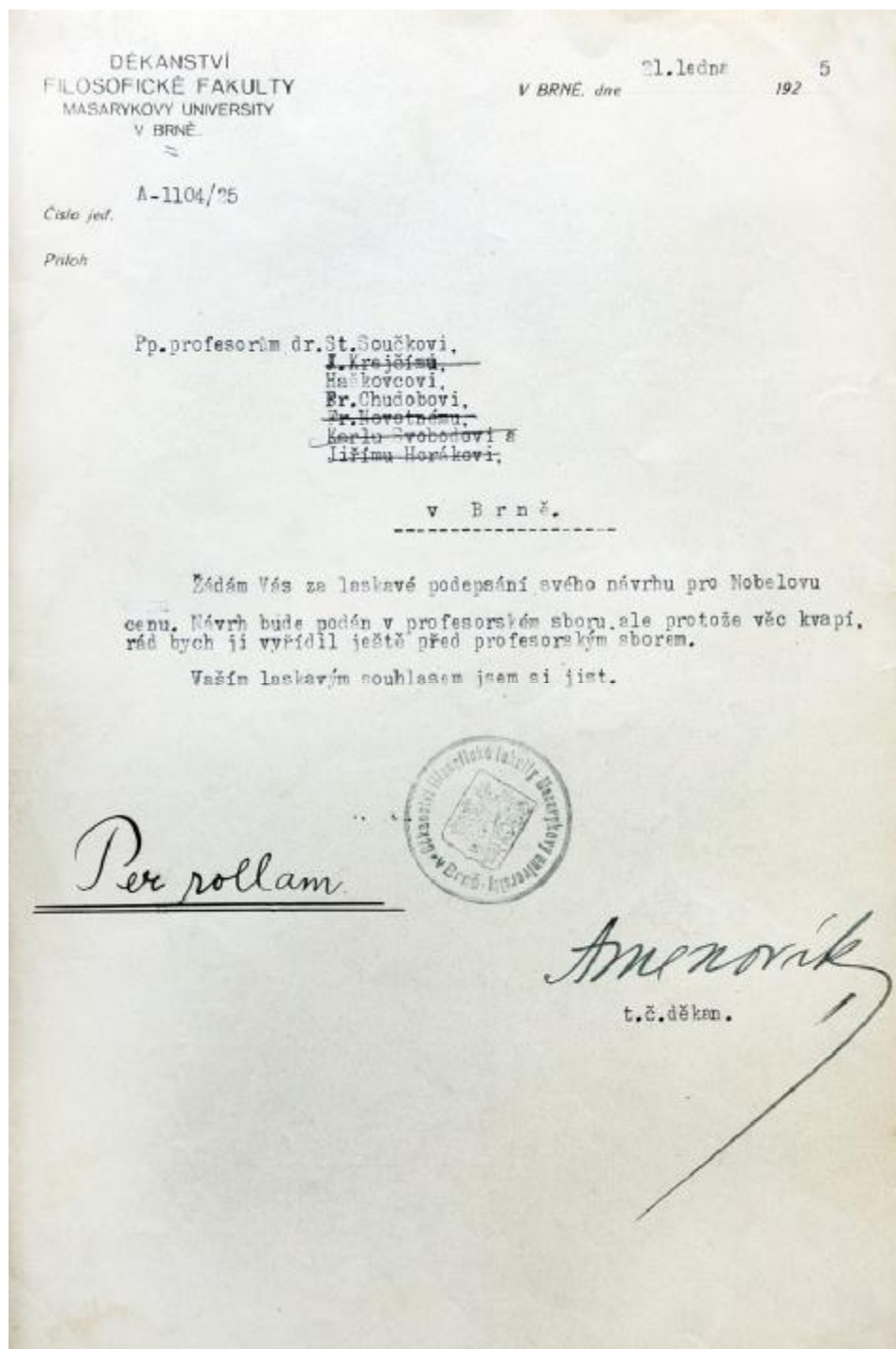
4. Novotný žádá, aby se děkanství postaralo v čase o volnou jízdenku na příští rok pro ty, kdož dojíždějí do Brna. Bude zařízeno.

5. Beer žádá, aby učiněna byla vhodná opatření, by do fakulty byl přístup i po 5. hod. odpoledně a sice nejméně do 8 hod. večer. Souhlasí se a bude zařízeno.

Potom protokol skančen a podepsán.

V Brně, dne 18. listopadu 1922.

Z Archivu Masarykovy univerzity: Děkan filosofické fakulty Arne Novák připravuje podání návrhu na Nobelovu cenu, přípis ze dne 21. ledna 1925.

Jiří Dan

„Básník není na to, aby poučoval“

Tento Březinův výrok zaznamenal ve svém Svědectví o Otokaru Březinovi Jakub Deml. Básník nepoučuje, ale realitu proměňuje v poezii.

Čtenář, jehož zasáhl například verš ... Jde hudba jara modrým pološerem... bezděky podlehne síle obrazu, který mu napoví cestu k básníkově duši, na níž je právě teď- hedvábné ticho. Možná obraz svou mocí vyvolá ve čtenáři také ztišenou odezvu, až v ní ucítí z dětských let láskyplné pohlazení matky či naplněnou touhu po lásce ze své dospělosti, ale možná ho jenom ovane večerní vůně země, kterou nedávno dýchal.

Ten večer byl také vábivý, hladivý, tajemný. Také dojímal, konejšil i burcoval zasutou touhu. Také lákal a omamoval.

Básník nepoučuje, básník „jen“ objevuje, co je běžnému nazírání i vnímání, skryté. Mnoho o tom bylo napsáno mnoha moudrými znalci literatury, ovšem, jak k těmto tajům básník přichází? Má snad své zaklínadlo, jímž se dokáže ocitnout v jeskyni pokladů poezie? Nebo mu byl zasvěcenými předán tajemný klíč do jejich zahrad, kde by jeho výjimečné vlohy byly zesilovány Múzou, a ta ho doprovázela a vnukala mu slova, myšlenky, verše, tvořené její inspirací i vědomými a podvědomými znalostmi života básníka i tušeným věděním všeho druhu. Z každého může být nějaké to zrnko a u skutečných básníků z nich vypučí vždy dosud neznámý květ. Osvětlit čtenáři svou poezii se snažili někteří samotní básníci, básník nad básníky, Otokar Březina, však řekne: „Básník není na to, aby poučoval!“ A okouzlí nás obrazy, z jejichž jasu a hlubiny se až tají dech. Zavádí nás za náš všední svět, vynáší nás nad jeho horizont a tam nám zjevuje paprsky ideálů, po kterých lidstvo marně celé věky tápe.

Lidský rod v nich není rozdělen štvanicemi o moc či nesmiřitelná nepřátelství v různosti vyznávání Boha i lidství, až nás přepadá neklid za naše ledabyly či uspěchaně prožívané životy.

Jako nebetyčné menhýry září jeho jistota o bratrství srdcí, která se ve výhni času zocelí a budou k nepřemožení.

Mnohokrát Březina vzývá zpěv, píseň, hudbu, aby zesílila účín jeho víry. Nadlidské víry, když staletí se brodí krvavou zběsilostí a zdá se, jako by ji léty přibývalo a malé prodlevy klidu a pokoje mezi nimi,

jako by byly jen přípravou dalšího výbuchu nenávisti. Básník však toto přízemní rozdmýchávané zlo přemáhá silou své vize.

„Básník není na to, aby poučoval!“ – Ve svém učitelském životě, Otokar Březina, ale i v tom všedním, poučoval, ve své svatyni Poezie ne. V ní se mohl jevit až jako prorok budoucího „jasného člověka tajuplného“, jeho Zástupů, které ve spojených rukou zvedaly svůj věk do záře slunce.

Byl to básníkův sen? Vidění? Byla to jeho touha, jeho modlitba. Tu vysílal k lidem i k Nejvyššímu a ve svém díle bojuje svým srdcem i slovy za toto uskutečnění.

Básníci však mluví jinou řečí než domorodci a tak bývají oslyšeni. Někdy i posmívání, v nejlepším případě zařazení do slovníků a učebnic. Jen na lidském nebi se dál nic neděje a básníci, i zneuznávaní znalci písem a dějin, klopytají podobně jako poslední asfaltěři po nekonečné dálnici plné zlověstných děr.

Bylo by víc jak dobré, kdyby dnešní čtenáři a posluchači vyhledávali a nalézali ukazatele směru, kterým se ubíraly vize Otokara Březiny, které vybrousil do vzácného kamene.

Ludmila Klukanová

Setkání překladatelů v Brně

Ve velké zasedací místnosti rektorátu Masarykovy univerzity se 15. dubna 2015 uskutečnil odborný seminář Společnosti Otokara Březiny o nových překladech díla Otokara Březiny do světových jazyků. Pozvání přijala paní Oksana Lichačeva, nejbližší z mladších spolupracovnic Olega Michajloviče Maleviče, pořadatelka literární pozůstalosti tohoto velkého ruského bohemisty a překladatele.

Její báseň věnovaná Otokaru Březinovi a její informace o vydání souborného vydání Březinova díla v ruštině v petrohradském vydavatelství N. I. Novikova pod názvem Strojitelé chráma (Stavitelé chrámu) byly uveřejněny v Bulletinu č. 62 ze srpna 2013. Někteří z přítomných účastníků měli ještě v živé paměti její sdělení na pražské mezinárodní březinovské konferenci v září 2014, které najdeme ve sborníku Otokar Březina 2014.

Ve svém brněnském vystoupení připomněla Oksana Lichačeva historii překladů díla Otokara Březiny do ruštiny, od prvních překladů básní emigranta Sergeje Savinova v roce 1922, překladů Aleksandra Balmonta ze dvacátých let až k vydání úplného díla v ruštině v roce 2012.

Z dalších zkušeností přednášející je třeba zmínit zejména skutečnost, že mnoho času a úsilí věnovala nalezení vyhovujících ruských ekvivalentů českého básnického jazyka. Přeložit bylo třeba ne samotná slova, ale myšlenky, obrazy a symboliku Březiny, v jehož metaforách se odráží promyšlený pohled na fungování světa a lidstva.

V navazující diskusi připomněla profesorka PhDr. Danuše Kšicová, DrSc. z Ústavu slavistiky filozofické fakulty Masarykovy univerzity svoji spolupráci s ruskými překladateli, význam překladu Březinova díla do ruštiny a svoji recenzi vydání *Stroitelej chrama* (Březina v Rusku. *Svět literatury*, ročník XXIII, č. 47, Praha 2013).

Mgr. Jiří Höfer stručně uvedl další překladatelské počiny Březinova díla a připomněl nádhernou prezentaci *Stroitelej chrama* na knižním veletrhu v Praze 2012. V době, kdy narůstají ve světovém dění akty násilí je Březinovo dílo velmi aktuální.

Další diskutující, PhDr. Karel Plocek, je členům Společnosti znám jako přednášející, psychologům jako překladatel odborné literatury z ruštiny a němčiny. Porovnal zkušenosti a stanovisko Oksany Lichačevy se svými pohledy na činnost překladatelskou a potvrdil, že překladatel je moderátorem, zprostředkovatelem mezi autorem a čtenáři žijícími v jiném jazykovém a často i jiném kulturním prostředí.

Jiří Dan

Do rubriky připravuje se, různé...

Přednáška paní Oksany Lichačevy

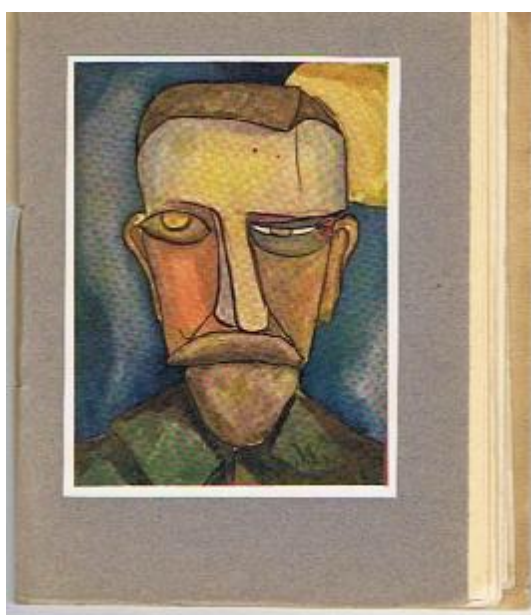
Paní Oksana Olegovna Lichačeva přednese v Ruském centru Pedagogické fakulty v Brně, Poříčí 7, referát ke 20. výročí činnosti Společnosti bratří Čapků v Sankt Petěrburgu. Bude hovořit o překladech české literatury, vydávání knih a svých námětech k novým překladům básní Otokara Březiny do ruštiny. Termín: konec září 2015, přesný den a čas budou oznámeny v průběhu září.

Dobré dílo Josefa Floriana ze Staré Říše

Na 380 publikací staroříšské edice Dobré dílo je bytostně spjaté s postavou Josefa Floriana (1873 – 1941), katolického myslitele, jehož vydané knihy jsou výrazem potřeby krásy. Jejich výtvarná i myšlenková náplň tvoří nedělitelnou jednotu, byť neměl na ně dostatečné finanční prostředky. Je chápán jako služebník knihy i jako člověk umělecké intuice. Bolestně se ho dotýkalo, že tehdy u nás církev byla do jisté míry zatížena určitým formalismem a méně se starala o hlásání evangelia, že jí mnohdy více záleželo na naplňování litery než na službě podle Kristových slov. Florianovou školou informací byly převážně anglické a francouzské publikace a časopisy, které si půjčoval od Otokara Březiny.

Díky Josefa Floriana můžeme vyhledat krásné tisky vzniklých na území Moravy tendencemi ve vydávání úzce souvisejících. Byly tištěny ve venkovských tiskárnách: Nový Jičín – Kryl a Scotti, Vyškov – Obzina, Velké Meziříčí – Mucha, Třebíč – Trnka.

Florian sám překládal mnoho titulů. Řadu svých spolupracovníků pro jejich četnost zatím neuvádíme. Stejně tak činíme u ilustrátorů staroříšských knih, snad výjimka týkající se německých malířů, kteří se zapojili ve dvacátých letech minulého století do spolupráce. Jeden z nich Wilhelm Wessel namaloval akvarelní portét Josefa Floriana, ten přikládáme.

Portrét Josefa Floriana od Wilhelma Wessela

S vydáváním knih byly značné potíže, jak mluví na příklad „**Nevděčný žebrák**“

Byl dán do tisku r. 1904 Dělnické tiskárně v Praze. Vytisklo se asi 5 archů, tu však nastala neshoda mezi Florianem a dělnictvem tiskárny. Florian ve svých glossách dovolil si totiž břitkou poznámku o J.S. Macharovi, sazeči viděli v ní urážku básníka, jehož sami zbožňovali. Odepřeli mu ji sázeti. Florian se vypořádal a vzal odtud knihy roztisknuté a hledal vhodnější tiskárny. Vábily ho více tiskárny venkovské, třebaš ne náležitě vybavené, za to však poddajnější a schopné zdokonalení. Tak se dostaly rukopisy do Nového Jičína na Moravě do tiskárny Vyhnánkovy. Tomu však, než se mohl dáti do sazby, tiskárnu prodali a jeho nástupci se nedařilo o nic lépe, takže asi za 3 roky Florian byl rád, že aspoň rukopis odtud zachránil. Putoval s ním do Třebíče k Trnkovi. Než p. Trnka doplnil písmo, aby se aspoň podobalo tomu, jímž byly natištěny první archy, zase uplynula doba. Za deset let dlouhého čekání kniha byla konečně dotisknuta. Ale ještě i zde pekelná nesnáz: z Třebíče je do Staré Říše 6 hodin cesty, proto spoludělník Florianův Stříž, s bratrem jeho rolníkem, chutě se vydali s vozem pro náklad knihy. Bylo blátivo, mlhavo. Z Třebíče vyjeli podvečer. Začalo sněžit. Za chvíli ho napadlo pod kotníky a sních s blátem se lepil na kola. Koníku se šlo bídně, i průvodčím, kteří šlapali podle vozu. S napětím se dojelo do Předína v půli cesty. Horší polovice nastávala se stoupáním. Hledali ve vsi přípřeže. Nikomu se do té psoty ani za peníze nechtělo. Zvíře zpocené a smočené sněhem z touhy po domovu táhlo přece dále. Ale kus za vsí závěje. Vůz vázl. Chodci pomáhali. Kůň nemohl. Odpočinuv si, napjal síly. Popojel kousek, zase stál. Osekávali sních přilíplý na kolech, rozmetávali závěj, několik kroků se popojelo a zase se vázlo. Už to bylo zoufalé. Daleko bylo do Říše, daleko i zpět do Předína. Kůň uřícen, zdálo se, že již padne. Ale jako by sdílel rád bídu těch, v jejichž službách byl, napínal se nad své síly. Divem dojelo se již k ránu na Hladov. – Tak po několikaletém putování *Žebrák nevděčník* se vrátil vytištěn. Oděn v huňatou obálku, v pravé žebrácké haleně, se vydal nyní do světa, hledaje přijetí u dobrých lidí a almužny na vydávání dalších knih.

León Bloy: *Žebrák nevděčník*. Deník autorův 1892 – 1895. Přeložil Josef Florian

Sestavil Josef Hruža, synovec J. Floriana

Vernisáž manželů Proksových a zhotovení kopií na hrobě básníka Otokara Březiny

V říjnu minulého roku se v doprovodu paní Ing. Hany Jandové objevila v Muzeu Otokara Březiny v Jaroměřicích skupinka lidí - akademická sochařka Blanka Proksová s manželem Ing. Zdeňkem Proksem a její příbuzní. Po prohlídce básníkovy bytu, paní sochařku zaujalo přízemí budovy a projevila přání uskutečnit v těchto prostorách společnou výstavu se svým manželem.

V písemném kontaktu jsme se nakonec dohodli na termínu zahájení výstavy v Muzeu Otokara Březiny v Jaroměřicích na 11. dubna. Výstavu pod názvem „U nás“ (paní sochařka má kořeny v nedalekých Štěpánovicích, rodiště jejího tatínka, ona sama ráda náš kraj navštěvuje a je velkou ctitelkou díla Františka Bílka) zahájil předseda společnosti Mgr. Jiří Höfer, za hudebního doprovodu Mgr. Petra Hudečka vystoupily děti ZŠ Otokara Březiny v Jaroměřicích Daniela Svobodová a sourozenci Venhodovi.

Vernisáž se vydařila, počasí přálo a na přilehlé zahradě se sešlo kolem 80 návštěvníků. Bylo co obdivovat - na Zahradě symbolů tři sochy krásných žen, v prostorách muzea několik menších soch a bust a mezi tím intimní fotografie manžela sochařky. Zahájení výstavy se zúčastnil i starosta města Ing. Jaroslav Soukup. Při vzájemném představení padl návrh, že by paní sochařka mohla zhotovit kopie ztracených artefaktů z básníkovy hrobu (jednak Knihy života - byla zcizena na začátku září loňského roku a dvou vavřínových věnců z luceren, jeden vavřínový věnec byl ukraden před pěti lety, druhý jsme raději uložili v muzeu, o tom psal J. Höfer v Bulletinu č. 65). Rada Města Jaroměřice to později odsouhlasila. Paní sochařka si v muzeu zapůjčila návrh Knihy života od Františka Bílka a její fotografie, dále věnec, který nebyl zcizen.

Kopie Knihy života a oba věnce budou odhaleny na hrobě Otokara Březiny 12. září tohoto roku při Výročním setkání Společnosti Otokara Březiny v Jaroměřicích. Bohužel nebudou kovové, ale z plastu s bronzovou patinou.

Helena Peschová

Manželé Proksovi (vernisaž 11. dubna 2015)

Počátek putování po stopách Otokara Březiny

V roce 1962 se podařilo po dlouhých letech uskutečnit první pouť po stopách Otokara Březiny. Zúčastnilo se jí 29 nadšených ctitelů našeho básníka. Tehdy nebylo možné, aby si jednotlivec objednal na takovou akci autobus a tak se tentokrát i v dalších letech musel najít podnik, který to pro účastníky objednal přes odbory. Ostatní bylo na nadšených obdivovatelích Otokara Březiny.

V roce 1963 jsme jeli opět. Bylo to 29. září a účastnili se mj. paní Berta Bílková, její dcera Berta Mildová – Bílková, Josef Kapinus, Vladimír Lukšů s manželkou a synem, a řada dalších významných osobností.

Večer před odjezdem se uskutečnilo setkání výtvarníka Josefa Kapinusa, Berty Bílkové a její dcery Berty Mildové – Bílkové, Lídy Hynkové, Ferdinanda Höfra, a hovořilo se o tíživé situaci, která

vznikla tím, že Bílkova vila v Praze byla po r. 1960 „postátněna“ a převedena na Galerii Hlavního města Prahy. Na tomto zájezdu se konalo poslední setkání přátel Otokara Březiny a Františka Bílka s Bertou Bílkovou, která byla povolána na věčnost r. 1964.

Berta Bílková a její dcera Berta Bílková – Mildová r.1963 v Chýnově. Foto F. Höfer

Dopis Berty Bílkové a Berty Bílkové – Mildové ze 4. 10. 1963

Milí přátelé,

žijeme dosud jako v krásném zajetí dojmů z nedělního putování stopou mistrovou. Ještě nám září milosti Vysočiny v pastelových barvách a kouzlo jejích zákoutí, jež dávala růst zvláštním duchovním zjevům.

Bylo tak dobře mezi Vámi! Jako mezi členy jednoho duchového rodu! A navíc Vaše vřelá oddanost i pohotovost v citaci mistrova díla! Byli jsme opravdu s ním, jakoby nás sám provázel a hostil celou cestu dary svého ducha. Bůh Vám oplatí za ten silný, posilující dojem, který nás

pozvedl v době starostí, i za vlídné pohostinství a štědré příspěvky k usnadnění konservačních výloh.

Teplý pocit Vašeho souručenství je novou oporou i radostí v těžké době.

Kéž jste cítili i na Chýnově tu mocnou tatínkovu ozvěnu. Slzy některých z Vás byly svědky výmluvnými.

Bůh Vám žehnej a ochraňuj naše společné duchovní dílo!

Přátelsky oddané

Berty Bílkovy.

Tento zájezd připravil a vedl Ferdinand Höfer, z jehož záznamů jsme čerpali k výše uvedenému článku. 5. března 2015 jsme si připomněli jeho 100. výročí narození.

Báseň Jana Zahradníčka (17. 1. 1900 - 7. 10. 1960)

Zahradníčkův spoluvězeň, spisovatel František Křelina zachránil jeho báseň, složenou ve vězení na Pankráci. Tužku a papír vězni mít nesměli, za to byl trest. Tak se básně složené J. Zahradníčkem učili vězni nazpaměť s tím, že je jednou na svobodě zapíše a předají autorovi. Tato báseň se k propuštěnému Janu Zahradníčkovi během jeho posledních pěti měsíců života, kdy dožíval v Uhřínově, nestačila vrátit. Nezachovala se kompletní. Zde předkládáme k připomenutí autora, co se zachovalo.

Své dceři

Co se stalo
mezi hvězdami, mezi lidmi,
jaký průvan surové nezbytnosti tě odvál
daleko od mých očí,
dcero má, plamínku rozkřísnutý
srdcem o srdce,
Dechu Boží, jenž utkvěls
mezi námi.

Zatím co já hleděl do tmy,
veliký a sametový motýl blankytu
vzlétal a snášel se
k tvým očím, tůnkám záhad,
ke kolébce ve hvězdách zavěšené.

Zatím co já vcházel a vycházel
ponurými portály potupených,
ty k slunci ses rozvíjela.
tvé sestry růže a pivoňky
zářily na oltářích a vítr letnic
unášel srdce zlomená
vysoko z prachu země.

Ani noc, ani včelka mezi květem
nezapomínaly na tebe. A viditelní
i neviditelní stavitelé se těšili
ze svého díla, křehký chrám
Svatého Ducha.

A jak se těšily
starodávné pěšiny země
na tvůj první krůček,
jak se těšilo ticho vločky,
jež tá na rtech zmlklých,
až řekneš první slovo,
ty vrstevnice běd nevýslovných,
jež nevíš o ničem.

Jed zrá
a zlo prašivě rozlézá se. Však přes celou zem
větve plné ovoce natahují se po tobě.
Je to tvůj ráj. Nevíš o ničem. Tvá matka pořád,
pořád ještě obklopuje tě se všech stran
jako světlo; a já opodál
svou mocí bezmocný prosím jen:
Bože otců našich,
na své milosrdenství se rozpomeň.

Anna Pammrová a rodina Havlova

V roce 1908 postavili prarodiče Václava Havla rozsáhlé dřevěné stavení (později zvané Havlov) na skalnatém výběžku nad říčkou Bobrůvkou. Nejbližšími sousedy byla Anna Pammrová. Její domek stál asi 400 m od jejich sídla. Kultivovanou ženu, která hovořila plynně francouzsky a německy Havlova rodina ráda viděla. Zvávali ji na Havlov a rádi si pochutnávali na jejich neuvěřitelně velkých jahodách, které Anna s láskou pěstovala.

Pokud byli v Praze, vedli s ní čilý písemný styk, který zintenzivněl zejména v době 1. světové války. Od roku 1917 do roku 1921 (smrti Ing. Václava Havla) žil na Havlově pouze nevlastní bratr paní Emilie Havlové Richard Baláš a v té době na letní sídlo (kvůli neshodám s Balášem) nejezdili, ale Anna je pravdivě informovala o všem, co se na Havlově dělo.

Kromě nich si psala i s jejich příbuznou slečnou Marií Zinfelovou z Boskovic. V jedné dopise píše: *„Havlov po Vašem odjezdu ztichnul. Koncerty ustaly, mladí páni dávají přednost honitbě a paní inženýrová je plně zabrána do zavařování.“* Marii zasílá i svoji knihu „Alfa“ . *„Vím, že v mnohém bude Vám „Alfa“ nesympatická, je příliš „divoká“ pro jemně vychovanou Vaši duši. Jelikož jste řekla, že moji originalitu shledáváte zajímavou, doufám, že mi nezazlíte a knihu neodmítnete!“* a v jiném *„Jinak probíhá život obvyklým způsobem: kopu, ryji, peru, myji – píši, šiji, čtu, filozofuji. A lidé říkají, že nemám ničeho na práci!“* Také si stýská na chlad zimy: *„Jen tomu zimnímu martyriu zde kdybych mohla konečně uniknout. Je to téměř průprava k obývání zaledovaných končin polárních. Svoje zdraví uchovávám pouze tím, že většinu dne strávím v posteli. Zmařím 3 – 4 měsíce, které bych jinde mohla věnovat duševní práci.“* Často píše o selské chamtivosti, která se nejvíce projevila v době války: *„Proč nemožno vnést v tyto selské hamižné duše jen trochu světlejších pojmů? Nic než mamonářství jimi hýbá.“*

Léto 1921 muselo být také velmi suché, když Anna píše, že nestačila nosit vodu a zalévat. Při veškeré námaze nezachránila ze své setby, kromě jahod, ničeho. Vše vyprahlo; a co zbývá než odevzdati se do vůle nejvyššího. Poslední dopis slečně Zinfelové je z roku 1940: *„Od smrti básníka O.Březiny postrádám četbu kvalitní. Co dnešní autoři*

na veřejnost hodí, je jako vše strojové, reklamní zboží. Literární kudrlinky nenahradí projevy vážných, vzácných myslitelů století minulého“.

Ve vzájemných dopisech s Ing. Václavem Havlem Anna Pammrová nejvíce probírala otázky spiritismu. Pan Havel jí také daroval svůj spis „Kniha života“. Při četbě jeho knihy dostává odpovědi na nejednu z jejich vlastních otázek: „*Proč asi Váš letohrádek musel býti vystavěn za neobvyklých okolností právě v místech tak odlehlých a na skále té, kde od roku 1897 do r. 1908 bylo místo mé modlitby, myšlenky a snů?*“ Další zprávy se týkaly problematičtějšího hospodaření Richarda Baláše na Havlově.

Úplně jiného rázu byly dopisy paní Emilii Havlové, byly velmi prozaické, vše se točilo kolem shánění potravin, byla válka a ve městech byl nedostatek potravin. Anna Pammrová sháněla po okolních sedlácích máslo, sádlo, vejce a co se dalo a koše naplněné těmito pochoutkami putovaly poštou k Havlům do Prahy. Do jednoho dopisu mezi lapálie se sháněním potravin po sedlácích vloží tuto větu: „*Světová situace čím dále tím více nabývá rázu smutných šibřinek. Vládní páni poskakují a přeskakují z místa na místo.*“ **Anna byla dobře obeznámena se světovým děním a dovedla je trefně komentovat.** V dopise mladému panu Havlovi píše: „*Podobizna Lenina mne zklamala. Energii a teoretické schopnosti má – není tu však v liniích lebky geniality ani idealismu Kerenského... Za novinářským žvástem větrím děsný výbuch nahromaděných jedů vládních i jiných... Loučíme se již čtvrtým krvavým rokem a holubice míru dosud zavřena kurníku spekulantů válečných.*“

Ke konci války se stále tíživěji sháněl proviant, cena másla, vajec a chleba neúměrně rostla – to vše zaznívá v dopisech přátelům. Situace není lepší ani po válce, z dopisu E. Havlové : „*Dodnes nevidím nikde očekávaného zlepšení, sedláci přivykli rozmařilosti stejně jako dělníci lenosti... Vejce a mléko jíst jsem již odvykla, neboť pod jednu korunu hospodyně zde neprodají – za mléko 2 koruny litr, jinak je dají prasatům raději...*“

Dopisy Anny Pammrové jsou významným svědectvím o jejím životě na samotě poblíž letního sídla Havlových – Havlova.

Helena Peschová

SETKÁNÍ K VÝROČÍ ANNY PAMMROVÉ V TIŠNOVĚ (29. 6. 1860 – 19. 9. 1945)

Společnost Anny Pammrové v Tišnově připomene veřejnosti data ohraničující životní dráhu žďárecké spisovatelky a filozofky. I letos se členové a příznivci naší společnosti sejdou na výstavě svých členů Milady Škárové a Pavla Adamce, v jejichž tvorbě se prolíná myšlenkový svět a přírodní prostředí bytosti, které se během času dostalo pojmenování „Žena s duší lesa“, jak je také nazvána letošní výstava. Cyklus fotografií Milady Škárové se tentokrát soustředí na blízké okolí domku, v němž prožila žďárecká samotářka druhou polovinu života, proto podtitul „Žďárecko v životě Anny Pammrové“. Ke snímkům jsou přiřazeny obsáhlejší komentáře a citace spisovatelčiných myšlenek. Na vnímavého diváka však nejvíce zapůsobí doslova citový vztah k přírodě, který spojuje vnitřní svět autorky fotografií s tou, pro niž se lesy, stráně a vody staly jediným prostředím, v němž mohla žít.

Častým poutníkem po pammrovských končinách je i Pavel Adamec. Už jeho první návštěva Pammrova a Havlova před 15 lety byla inspirací k cyklu kreseb „Ze žďáreckého skicáku“. Během následujících let vrcholí oddanost Anně Pammrové ilustracemi ke třem titulům - dvěma životopisným a k souboru dopisů rodině Havlových. Stejně jako v roce 2010 tvoří druhou část výstavy cyklus umělcových akvarelů, letos s motivy stromů.

Výstava bude zahájena vystoupením obou tvůrců a také příspěvků hostů: Pražská badatelka Zuzana Ticháčková promluví o aspektech životní filozofie A. Pammrové aktuálních v dnešní době a zasvěcený znalec přírody tišnovského regionu Jan Lacina provede posluchače údolím řeky Bobrůvky, jejíž břehy a vody jsou častými náměty vystavených fotografií. Program slavnostního odpoledne konaného

19. září od 14 hodin v Galerii Diana v Tišnově doplní vystoupení hudební skupiny Žalozpěv a recitace básní Anny Pammrové.

Na naše setkání srdečně zveme i přátele a příznivce Otokara Březiny.

Vlasta Urbánková

Varhany Zdeňka Plačka osiřely

Pětadvacet let působil jako regenschori kostela sv. Jiljí v Moravských Budějovicích Zdeněk Plaček. Byl vynikajícím varhaníkem i zpěvákem. Jeho úmrtí je nejen pro budějovickou farnost velikou ztrátou.

Hudbymilovní věřící na něj nedali dopustit. Jeho zpěv i způsob hry na královský nástroj byl nezaměnitelný. Zejména po generální rekonstrukci varhan, kterou považoval za nejlepší dárek ke svým padesátinám, prokázal své mistrovství, a to zvláště při improvizacích během mše. Plaček začal v Budějovicích hrát od 1. ledna 1990, vypomáhal však již od roku 1968. Mimo to byl varhaníkem v Nových Syrovicích, kde se 17. července 1953 narodil.

Vzdělání získal na budějovickém gymnáziu a brněnské konzervatoři ve třídě profesora Vratislava Bělského. Jeho zásluhou přilnul ke staré varhaní muzice 17. a 18. století a spolupracoval s ním i na problematice historických varhan.

Na vojně byl členem Armádního uměleckého souboru, kde přicházel do styku mimo jiné i s Oldřichem Kaiserem, Václavem Hudečkem nebo Janem Hartlem. Po vojně nastoupil na hudební školu v Moravských Budějovicích, kde působil od roku 1993 jako její ředitel.

Plačkova láska ke královskému nástroji se zrodila ve čtrnácti letech. Tehdy v Syrovicích potřebovali varhaníka, a on pod vedením svého učitele Jaroslava Vacka varhanám posléze věnoval celý život.

Nejraději hrál při koncertech Bacha, ale miloval i hudbu romantiků, z moderních pak Ebena. Zajímala ho stavba a historie varhan i jejich architektura. O prázdninách navštěvoval kostely v pohraničí, kde v Dešné, Starém Hobzí, v Nových Sadech, Pancířově a Vratěnině jsou mimořádně hodnotné varhany, a snažil se o jejich záchranu.

„Spolupráce Chrámového pěveckého sboru v Jaroměřicích se Zdeňkem Plačkem byla dlouhodobá. Vystupoval s námi nejen doma, ale i na četných místech v Rakousku, doprovázel literární programy Březinovy společnosti, zejména recitace Gabriely Vránové, účastnil se i slavnostního programu na Mezinárodním sympoziu „Otokar Březina 2014“. Vždy byl na něho sto procentní spoleh a mimo vysokou profesionalitu jsme si ho vážili i pro jeho ochotu a lidskost, takže

zůstane trvale v našich srdcích,“ zavzpomínal na zesnulého sbormistr Ladislav Šabacký.

Plačkovým přáním bylo hrát na varhany až do konce života. Milovaný nástroj opustil počátkem března, poté, co se dostavila nemoc, s níž bojoval, ale bohužel nezmátl. Na věčnost ho v den jeho 62. narozenin v pátek 17. července doprovodil zcela zaplněný kostel sv. Jiljí, na jehož kůru byl u svých varhan šťasten. Hlavním celebrantem mše svaté byl českobudějovický světící biskup Pavel Posád.

Pavel Kryštof Novák

První místo v rámci ankety Zlatá jeřabina

V Bulletinu č. 65 jsme se zmiňovali o filmovém dokumentu režisérky Ljuby Václavové **Bermudský poetický trojúhelník nad Vysočinou**. 28. května 2015 proběhlo slavnostní vyhlášení výsledků ankety Zlatá jeřabina 2014 (již po jedenácté – Cena Kraje Vysočina za kulturní počin) v hotelu Zámku Valeč. První cenu v kategorii Kulturní aktivita (rozhodovaly hlasy veřejnosti, kde se zapojilo přes sedm tisíc lidí) získal právě dokument paní režisérky Ljuby Václavové Bermudský poetický trojúhelník nad Vysočinou za oslavu Kraje Vysočina, kde na malém prostoru během necelé století se narodily, vyrostly a tvořily velké osobnosti všech uměleckých žánrů, jejichž tvorba se zapsala i do světového kulturního dění.

Dokument inspiroval několik zájemců, kteří navštěvovali významná místa Kraje Vysočina, mimo jiné také Muzeum Otokara Březiny a byli tímto krajem velmi nadšeni a překvapeni plejádou významných osobností působících na Vysočině. Škoda, že film šel v televizi mimo hlavní vysílací čas.

Průvodcovská služba na míru si získala přízeň žáků

Život a dílo básníka Otokara Březiny představuje přístupnou formou expozice věnovaná tomuto nejznámějšímu občanovi města Jaroměřice nad Rokytnou a velké osobnosti české moderní poezie. Expozice s mnoha originálními exponáty se těší trvalému zájmu a zároveň je cílem školních výprav a kulturní veřejnosti.

Dětem se líbí věcný a poutavý výklad průvodkyň, který je připravený na míru a rovněž i doprovodné výstavy, např. výtvarníků Františka Bílka, Josefa Kapinuse, manželů Proksových. Žákům velmi pomáhají také připravené pracovní listy ve snadnější orientaci v muzeu. Myslím, že je to šťastný krok, jak přilákat žáky do muzeí.

Ing. Hana Jandová, učitelka ZŠ O. Březiny Jaroměřice nad Rokytnou

Proč chodím ráda do Muzea Otokara Březiny?

Narodila jsem se v Jaroměřicích nad Rokytnou a chodím do Základní školy Otokara Březiny. Několikrát jsme se školou navštívili Muzeum Otokara Březiny, což byl básník a učitel na naší škole. Chodím tam ráda, protože je to tam tajemné. Je zvláštní dívat se na nábytek a věci, které někdo používal před tolika lety. Přijde mi to jako v pohádce. Krásné kulisy z dob, které nepamatuji. Nebojím se tam, jen to na mě působí tak trochu tajemně. Vždycky se těším, až tam zase se školou půjdeme.

Sabina Prokešová, 4. A

Český rozhlas Vltava bude vysílat v neděli 20. září ve 20 hodin v programu cyklu Schůzky s literaturou hodinové pásmo ze vzájemné korespondence Anny Pammrové a Otokara Březiny, který připravila dr. Alena Blažejovská.

Tajemné dálky

V této době běží v Praze v Klášteře sv. Anežky České, U Milosrdných 17 výstava Symbolismus v českých zemích 1880 – 1914 pod názvem Tajemné dálky a je uvedena citátem Otokara Březiny z knihy Tajemné dálky „**Ó sílo extásí a snů, z níž umění plá barev vějířem a v tónech buráci!**“

Vedle velmi známých umělců (Alfons Mucha, Max Švabinský, František Bílek, Josef Váchal, Bohumil Kubišta, Jan Zrzavý) jsou vystavováni téměř neznámí (Maxmilián Pikner, Beneš Knüpfer, August Brömse, Jaroslav Panuška, Josef Mandl, Tavík František Šimon, Alois Boháč aj.).

Výstava bude ukončena 27. září 2015.

Výstava Přátelství Otokara Březiny a Františka Bílka v Univerzitnej knižnici v Bratislavě od 7. října 2015

Putovní výstavu „Přátelství Otokara Březiny a Františka Bílka“, kterou již viděli zájemci v řadě měst - v Praze při příležitosti Mezinárodního symposia Otokar Březina 2014 a v letošním roce v Městské knihovně v Chýnově a v Muzeu Otokara Březiny v Počátkách, připravujeme do Univerzitnej knižnice v Bratislavě, Staré Mesto, Michalská 1. Výstavu do této prestižní instituce inicioval člen Společnosti Otokara Březiny Ing. Ilya Lipták. S ředitelem úseku knižničných činností PhDr. Dušanem Lechnerem jsme si upřesnili, že uvedenou výstavu doplníme o digitálně ofocenou sbírku Ruce s grafikou Františka Bílka a případně další grafické listy. Vernisáž výstavy je stanovena na 7. října v 15 hod. Následovat by měl seminář, jehož rozsah ještě upřesňujeme. Výstava se uskuteční v době zimního semestru, tak se můžeme těšit i na účast studentů. Podrobné informace zveřejníme na webových stránkách SOB a budou též na <http://www.ulib.sk>

Jiří Höfer

Připomínáme si životní výročí blízkých přátel Otokara Březiny

Rok 2015 je bohatý na výročí významných osobností pocházejících z našeho kraje.

Bedřich Fučík (4.1.1900-2.7.1984) literární kritik a nakladatel, ředitel Melantrichu, životní souputník J. Zahradníčka, F. Halase, J. Čepa, V. Závady. Ve svých kritických pracích se vracel ke svým autorům jako byli Šalda, Březina, Deml i V. Nezval. Jeho dílo „Čtrnáctero zastavení“ patří mezi nejlepší vzpomínkové publikace naší literatury.

František Jech (22.2.1884-20.7.1960), od roku 1912 byl ustanoven profesorem na Gymnáziu v Moravských Budějovicích. Byl nejen velkým přítelem Otokara Březiny, ale po básníkově smrti v roce 1929 jedním z prvních zakladatelů Společnosti Otokara Březiny.

Vzpomínáme dalších významných osobností **Jana Dokulila** (13.7.1910-1.2.1974), **Vítězslava Nezvala** (26.5.1900-6.4.1958), **Aloise Plichtu** (6.9.1905-9.10.1993), **Stanislava Vodičky** (15.3.1910-26.11.1982), vzpomínku na **Josefa Kapinuse** (12.9.1900-11.2.1968) jsme uvedli v Bulletinu 65.

Musíme vzpomenout **Jana Konůpka** (10.10.1883-15.3.1950) ilustroval mimo jiné Máchův Máj, Odysseu, sbírku básní O. Březiny a některé knihy Jakuba Demla, který ve svém eseji napsal:

Jan Konůpek mnoho pro mne udělal a nemusel jsem nikdy zvlášť prosit, on je z těch vzácných dobrodinců, o kterých píše Otokar Březina, že jenom od nich přijímáme dary bez ponížení. Jan Konůpek se při tom nedíval „na osobu lidskou“, nýbrž na dílo, a jakmile se rozhodl, že je svým uměním doprovodí, ihned se do toho dal, řekl bych se všemi smysly těla i duše: s vědou, citem, fantazií, se zkušenou rukou a vždycky s duchem.

SPOLEČNOST OTOKARA BŘEZINY
a
MĚSTO JAROMĚŘICE NAD ROKYTNOU

Vás srdečně zvou v sobotu 12. 9. 2015 na
Výroční setkání Společnosti Otokara Březiny

Program:

**10:00 Odhalení obnoveného pomníku podle
návrhu Františka Bílka
za účasti akad. sochařky Blanky Prokové
Promluví Jiří Kuběna**

**10:45 Muzeum: Vernisáž výstavy dokumentů
z archívu Masarykovy univerzity, včetně
návrhů na Nobelovu cenu
uveče Zora Ergensová a Jiří Dan**

**Výstava manželů Prokových je otevřená
do 31. 10. 2015**

**13:00 Salon ve Viole: Pořad z díla O. Březiny a
J. Zahradníčka v interpretaci Gabriely Vránové
hudební spolupráce Petr Hudeček**

**14:30 Valná hromada SOB s obvyklým programem, volby do
výboru SOB**

SKUPINA ČEZ

HLAVNÍ PARTNER

Bulletin vychází díky finanční podpoře doc. MUDr. Emila Černého, CSc.

Děkujeme partnerům:

Skupina ČEZ, Stanislav Hort Třebíč, Město Jaroměřice n. R., Kraj Vysočina, Dřevozpracující VD Jaroměřice n. R., Vladislav Motýl, doc. MUDr. Emil Černý, CSc. Brno, MUDr. Jana Langášková, MUDr. Jan Kousalík, MUDr. Blanka Götzová, Lékárna Jaroměřice n. R., Ing. arch. Michal Zlatuška, Mgr. Marie Rynešová, doc. PhDr. Jiří Dan, Dr. Ivo Koudelka, Mons. Josef Valerián, Hynek Bednář, dr. Jiří Bělohávek, Pekárna Klas Jaroměřice, Pekárna A. Maleny Jaroměřice a dalším drobným dárcům.

Bulletin vydává výbor Společnosti O. Březiny v Jaroměřicích n. Rok., Březinova 46, 675 51, tel.: 603760768. IČO 44065841, e-mail na předsedu Mgr. Jiřího Höfra: hofer.j@seznam.cz, e-mail na studijní knihovnu při Muzeu O. B.: studijniknihovna@otokarbrezina.cz. Adresa našich stránek: www.otokarbrezina.cz.
Číslo účtu SOB 226798166/0300

Toto číslo sestavil výbor SOB, tisk Helena Stejskalová a Blanka Nedvědická.

**Titulní strana: Otokar Březina – Cinybulk, litografie 1979
Příspěvky do č. 67 dodejte laskavě do 10. 2. 2016.**

Prosíme o sdělování změny adres a e-meilů.

